

3. Значими счетоводни политики (продължение)

3.5. Имоти, машини, съоръжения и оборудване (продължение)

Възникнали последващи разходи, за да се подмени част от актив от имотите, машините и съоръженията, се капитализират в съответния актив, само когато е вероятно предприятието да получи в бъдеще икономически ползи, свързани с тази част от актива, и разходите могат да бъдат оценени надеждно. Балансовата стойност на подменената част се отписва. Разходи предназначени да обслужват активите на ежедневна база се признават в отчета за приходи и разходи като разход в момента на възникването им. Печалбите или загубите, възникващи при отписването на актива (представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива), се включват в отчета за приходи и разходи, когато активът бъде отписан.

Дълготрайните материални активи придобити при условията на финансов лизинг се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни активи или на база стойността на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на материалните дълготрайни активи се начислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Сгради	25 години
• Транспортни средства	5 години
• Обзавеждане	5 години
• Машини и оборудване	5 години
• Компютърна техника	2 години
• Други	5 години

Методите на амортизация, полезния живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка дата на изготвяне на финансов отчет.

Към 31 декември 2019 г. и към 31 декември 2018 г. Сдружението няма дълготрайни материални активи придобити за стопански цели.

3.6. Инвестиционни имоти

Сдружението класифицира като инвестиционни имоти, сгради и съоръжения. След изпълнение на плана за преместване на SOS приемните семейства и настанените в тях деца от SOS селището в с. Дрен, приключило през 2016 г., Управителният съвет (УС) е в процес на анализ какви са възможностите за постъпване в SOS на ползи от сградите в с. Дрен. Разглеждат се различни варианти, в т.ч. отдаването им под наем, партньорство, продажба и др. На тази база УС счита за съответстващо на статуса им към края на 2019 г. съгласно приложимата счетоводна рамка с общо предназначение, да продължи отчитането им като инвестиционни имоти.

Инвестиционните имоти са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Справедливата стойност на инвестиционните имоти не може да бъде достоверна измерена, тъй като липсват пазарни сделки за този вид имот (използван за SOS детско селище) и не могат да се приложат алтернативни оценки поради недостатъчност на източници на информация.

В стойността на инвестиционните имоти са включени и всички трайно прикрепени дълготрайни материални активи, без които инвестиционният имот не би могъл да осъществява предназначението си.

Сдружението използва линеен метод на амортизация на инвестиционните имоти. Ползният живот по групи активи за текущия и сравнителния период е, както следва:

- Сгради и съоръжения – 25 г.

3.6. Пари и парични еквиваленти

Сдружението отчита като пари и парични средства наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки и депозити с оригинален матуритет до 3 месеца, които са високо ликвидни и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

3.7. Материални запаси

Материалните запаси включват материали и стоки. Материалните запаси биват първоначално признати по тяхната себестойност. В себестойността на материалните запаси се включват разходите по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Сдружението определя разходите за материални запаси, като използва метода първа входяща – първа изходяща.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е станала продажбата и е бил признат съответният приход.

Ако Сдружението възнамерява да продаде дълготрайни активи или група активи и ако продажбата се очаква да бъде осъществена в 12-месечен срок от отчетната дата, активът или групата активи се класифицират и представят в счетоводния баланс като държани за продажба.

3.8. Собствен капитал

Собственият капитал на Сдружението включва резерви в нетекущи активи и други резерви (общо представени в Други резерви). Резервите в нетекущи активи на юридическото лице с нестопанска цел са формирани в периода до 31.12.2001 г. и отразяват балансовата стойност на нетекущите активи, придобити до 31.12.2001 г. По силата на действащата нормативна уредба до 31.12.2001 г. придобиването на нетекущи активи е отчитано като увеличение на собствения капитал.

В Други резерви се включва и резултатът от дейността на Сдружението за съответната година. Резултатът от дейността на Сдружението се формира като разлика между

приходите и разходите за нестопанска дейност. В резултатът от дейността се включва и печалбата или загубата за съответната година от стопанска дейност.

3.9. Пенсионни и други задължения към персонала

Сдружението не е разработвало и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане или други дългосрочни възнаграждения и планове за възнаграждения след напускане или под формата на компенсация с акции, или с дялове от собствения капитал.

Сдружението отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали на база неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква отпуските да възникват в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Сдружението е задължено да му изплати обезщетение в зависимост от натрупания стаж в Сдружението в размер до шест брутни работни заплати.

Сдружението е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на НСС 19 *Доходи на персонала*.

3.10. Други провизии, условни активи и условни пасиви

Провизиите, представляващи текущи задължения на Сдружението, произтичащи от минали събития, уреждането на което се очаква да породят необходимост от изходящ паричен поток от ресурси, се признават като задължения на Сдружението. Провизиите се признават тогава, когато са изпълнени следните условия:

- Сдружението има сегашно задължение в резултат от минали събития;
- има вероятност за погасяване на задължението да доведе до изходящ поток от икономически ползи за Сдружението;
- може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението.

Сумата, призната като провизия, представлява най-добрата приблизителна оценка на изходящите парични потоци от ресурси, необходими за уреждането на настоящото задължение към отчетната дата. При определянето на тази най-добра приблизителна оценка Сдружението взема под внимание рисковете и степента на несигурност, съпътстваща много от събитията и обстоятелства, както и ефекта от промяната на стойността на паричните средства във времето, когато те имат значителен ефект.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение на Сдружението се признават като отделен актив. Този актив, обаче, не може да надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към всяка отчетна дата и стойността им се коригира, така че да отрази най-добрата приблизителна оценка към отчетната дата.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток ресурси в резултат на текущо задължение, такова задължение не се признава, освен ако не става въпрос за бизнес комбинация.

Сдружението не признава условни активи, тъй като признаването им може да има за резултат признаването на доход, който може никога да не бъде реализиран.

3.11. Финансови инструменти

Сдружението класифицира недеривативни финансови активи в кредити и вземания. Кредити и вземания са финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар.

Сдружението класифицира недеривативни финансови пасиви в други финансови задължения. Други финансови задължения включват търговски и други задължения.

(i) Недеривативни финансови активи и финансови задължения – признаване и отписване

Сдружението първоначално признава заеми и вземания и издадени дългови ценни книжа на датата, на която те са възникнали. Всички други финансови активи и финансови пасиви се признават първоначално на датата на търгуване.

Сдружението отписва финансов актив, когато договорните права за паричните потоци от актива са погасени или Сдружението прехвърли правата за получаване на договорените парични потоци от финансовия актив в сделка, според която значителна част от всички рискове и изгоди от собствеността на финансовия актив са прехвърлени, или нито прехвърля, нито задържа значителна част от всички рискове и изгоди от собствеността и не запазва контрол над прехвърления актив. Всяко участие в такъв отписан финансов актив, което е създадено или задържано от Сдружението, се признава като отделен актив или пасив.

Сдружението отписва финансов пасив, когато неговите договорни задължения са изпълнени, или са отменени, или са изтекли.

Финансови активи и пасиви се компенсират и нетната стойност се представя в счетоводния баланс тогава и само тогава, когато Сдружението има правно основание да нетира сумите и има намерение или да урежда на нетна база, или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

(ii) Недеривативни финансови активи – оценяване

Заеми и вземания

Тези активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс всички пряко свързани разходи по сделката. След първоначално признаване, те се оценяват по амортизирана стойност, по метода на ефективния лихвен процент.

Пари и парични еквиваленти

В отчета за паричния поток пари и парични еквиваленти включват банкови овърдрафти, които са платими при поискване и са неразделна част от управлението на паричните наличности. Недеривативни финансови пасиви се признават първоначално по справедлива стойност, намалена с всички пряко свързани разходи по сделката. След

първоначално признаване тези пасиви се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективния лихвен процент.

3.12. Обезценка

(i) Недеривативни финансови активи

Финансов актив, който не се отчита по справедлива стойност в отчета за приходи и разходи, се преглежда към всяка отчетна дата, за да се прецени дали съществуват обективни доказателства че е обезценен. Един финансов актив е обезценен, ако има обективни доказателства за наличие на обезценка в резултат от едно или повече събития, възникнали след първоначалното признаване на актива, и е засегнало очакваните бъдещи парични потоци от този актив, по начин, който може да бъде надеждно оценен.

Обективно доказателство, че финансов актив е обезценен, включва неизпълнение или просрочие от длъжник, реструктуриране на задължението към Сдружението при условия, които Сдружението иначе не би разглеждала, индикации, че длъжник или емитент ще изпадне в несъстоятелност, неблагоприятни промени в статуса на плащания на длъжник или емитент, икономически условия, които водят до неизпълнения или изчезването на активен пазар за дадена ценна книга. В допълнение, за инвестиция в капиталова ценна книга, значителен или продължителен спад в справедливата стойност под нейната цена на придобиване е обективно доказателство за обезценка.

Финансови активи отчитани по амортизирана стойност

Сдружението взема предвид доказателства за обезценка на финансови активи отчитани по амортизирана стойност (заеми и вземания и държани до падеж инвестиции в ценни книжа), както за конкретен актив, така и на колективно равнище. Всички индивидуално значими активи се проверяват за специфична обезценка.

Загубата от обезценка за финансов актив, отчитан по амортизирана стойност, се изчислява като разликата между неговата отчетна стойност и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент. Загуба от обезценка се признава в отчета за приходи и разходи и се отразява в корективна сметка, намаляваща кредитите и вземанията или ценни книжа, държани до падеж. Когато събитие настъпило след признаването на обезценка, намалява загубата от обезценка, това намаление се отразява обратно през отчета за приходи и разходи.

(ii) Нефинансови активи

Отчетните стойности на нефинансовите активи на Сдружението, различни от инвестиционни имоти, материални запаси и отсрочени данъчни активи, се преглеждат към всяка отчетна дата с цел да се определи дали има признаци за обезценка. В случай, че съществуват такива признаци, се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива. За нематериални активи с безскраен полезен живот, или които още не са готови за употреба, възстановимата стойност се определя на всяка година по едно и също време.

Загуба от обезценка се признава винаги в случай, че балансовата стойност на един актив или обект, генериращ парични потоци (ОГПП), част от която е той, превишава неговата възстановима стойност.

Възстановимата стойност на актив или ОГПП е по-високата от неговата стойност в употреба и справедливата му стойност, намалена с разхода по продажба. При оценката на стойността в употреба, бъдещите парични потоци се дисконтират до сегашната им стойност, като се прилага дисконтов процент преди данъци, отразяващ текущите оценки за пазара, цената на парите във времето и риска специфичен за актива или за ОГПП. За целта на теста за обезценка, активи, които не могат да бъдат тествани индивидуално, се групират заедно в най-малката възможна група активи, генерираща парични постъпления от продължаваща употреба, които са в голяма степен независими от паричните постъпления от други активи или ОГПП.

Загуби от обезценка се признават в отчета за приходи и разходи. Загуби от обезценка признати за ОГПП се разпределят така, че да намалят отчетните стойности на активите в обекта пропорционално. Загуба от обезценка се възстановява само до такава степен, че балансовата стойност на актива не надвишава балансовата стойност, която би била определена, след приспадане на амортизация, ако загуба от обезценка не е била признавана.

3.13. Лизинг

(i) Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг

При възникване на споразумението Сдружението определя дали то е, или съдържа лизинг. При възникване или след повторна оценка на споразумение, което съдържа лизинг, Сдружението разделя плащания и други изисквани възнаграждения по това споразумение, на такива за лизинг, и такива за други елементи, въз основа на относителните им справедливи стойности. Ако Сдружението заключи, че за даден финансов лизинг е невъзможно да се разделят плащанията надеждно, актив и пасив се признават в размер, равен на справедливата стойност на базовия актив; в последствие пасивът се намалява, когато се извършват плащанията, и се признава вменен финансов разход върху пасива като се използва диференциалния лихвен процент на Сдружението.

(ii) Наети активи

Лизинговите договори, по силата на които на Сдружението се прехвърлят всички значими рискове и изгоди от собствеността, се класифицират като финансов лизинг. При първоначално признаване наетите активи се отчитат по по-ниската от справедлива стойност и настояща стойност на минималните лизингови плащания. След първоначално признаване, активът се отчита според счетоводната политика, приложима за съответния актив.

Различни от тези лизингови договори са договори за оперативен лизинг и те не се признават в счетоводния баланс на Сдружението.

(iii) Плащания по лизингови договори

Плащанията по оперативен лизинг се признават в отчета за приходи и разходи на база линейния метод за периода на лизинговия договор. Получени лизингови стимули се признават като неразделна част от общите лизингови разходи през периода на договора.

Минималните лизингови вноски по финансов лизинг се разпределят между финансови разходи и намаляване на неуредените задължения. Финансовите разходи се разпределят към всеки период за времето на лизинговия срок така, че да се постигне постоянен периодичен лихвен процент на остатъка от задължението.

3.14. Данъци

SOS Детски селища България е неправителствена организация с нестопанска цел и е освободена от облагане с корпоративен данък и ДДС за дейностите си с нестопанска цел (с изключение на корпоративен данък върху търговските дейности, ако има такива).

Данъкът върху печалбата върху резултата на Сдружението от стопанска дейност представлява текущи и отсрочени данъци. Данъкът върху печалбата се признава в отчета за приходи и разходи.

Текущият данък е очакваното данъчно задължение или вземане върху облагаемата печалба или загуба за годината, прилагайки данъчните ставки влезли в сила или по същество въведени към отчетната дата и всички корекции за дължими данъци за предходни години.

4. Нематериални активи

Нематериалните активи на Сдружението включват придобити програмни продукти и права върху ползването им, както и предоставени права за безвъзмездно ползване на общински помещения. През 2019 г. в изпълнение на проект, финансиран от Шведска фондация, Сдружението е придобило права върху програма за обучение на социални работници за работа по превенцията на трафик на деца. Програмата е представена във финансовия отчет право върху интелектуална собственост. Балансовата стойност на нематериалните активи за текущия отчетен период може да бъде представена по следния начин: